

32002R0332

23.2.2002

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 53/1

UREDBA SVETA (ES) št. 332/2002**z dne 18. februarja 2002****o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 308 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije, predloženega po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Drugi pododstavek člena 119(1) in člena 119(2) Pogodbe določa, da Svet na priporočilo Komisije po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom odobri medsebojno pomoč, kadar ima država članica plačilno-bilančne težave ali obstaja resna nevarnost, da bi v tovrstne težave zašla. Člen 119 ne opredeljuje instrumenta, ki se uporablja za odobritev predvidene medsebojne pomoči.

(2) Zagotoviti je treba, da se državi članici kredit da dovolj zgodaj, da se to državo članico, kadar obstajajo urejeni menjalni pogoji, spodbudi k pravočasnemu sprejetju ukrepov ekonomske politike, ki lahko preprečijo pojav akutne plačilno-bilančne krize in podprejo njena prizadevanja za doseganje konvergence.

(3) Vsako posojilo državi članici mora biti pogojeno s tem, da ta država članica sprejme ukrepe ekonomske politike za ponovno vzpostavitev ali zagotovitev trajne uravnoveženosti plačilne bilance, prilagojene glede na resnost stanja plačilne bilance v tej državi in način, kako se to razvija.

(4) Ustrezne postopke in instrumente je treba predvideti vnaprej, da lahko Skupnost in države članice po potrebi hitro zagotovijo srednjeročno finančno pomoč, zlasti kadar okoliščine zahtevajo takojšnje ukrepanje.

(5) Za financiranje odobrene finančne pomoči mora biti Skupnost sposobna, da pri sposojanju sredstev, ki bodo dana na razpolago zadevnim državam članicam v obliki posojil, uporabi svojo kreditno sposobnost. Posli te vrste so potrebni za doseganje ciljev Skupnosti, kakor so opredeljeni v Pogodbi, zlasti usklajenega razvoja gospodarskih dejavnosti v Skupnosti kot celoti.

(6) V ta namen je bil z Uredbo Sveta (EGS) št. 1969/88 ⁽⁴⁾ ustanovljen enotni aranžma za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic.

(7) Od 1. januarja 1999 države članice, ki sodelujejo v enotni valuti, ne izpolnjujejo več pogojev za srednjeročno finančno pomoč. Vendar pa bi bilo treba aranžma za zagotavljanje finančne pomoči zadržati, ne samo zaradi potencialnih potreb sedanjih držav članic, ki še niso sprejele eura, ampak tudi zaradi potreb novih držav članic, dokler ne bodo sprejele eura.

(8) Uvedba enotne valute je bistveno zmanjšala število držav članic, ki so upravičene do instrumenta. Zato je upravičeno znižanje sedanje zgornje meje 16 milijard EUR. Zgornjo mejo za posojila pa bi bilo treba ohraniti dovolj visoko, da bi lahko primerno zadovoljili potrebe več držav članic hkrati. Znižanje zgornje meje za posojila od 16 milijard EUR na 12 milijard EUR se zdi primerno za zadovoljevanje teh potreb in tudi glede na prihodnje širitve Evropske unije.

(9) Očitna neuravnoveženost med številom potencialnih upravičenk za posojila v tretji fazi ekonomske in monetarne unije ter številom držav, ki so jih sposobne financirati, povzroča težave pri ohranjanju neposrednega financiranja posojil, ki jih odobravajo vse druge države članice. Ta posojila bi bilo zato treba financirati izključno s sredstvi s trgov kapitala in finančnih institucij, ki so zdaj dosegle tako stopnjo razvoja in zrelosti, da bi morale biti sposobne zagotoviti tako financiranje.

⁽¹⁾ UL C 180 E, 26.6.2001, str. 199.

⁽²⁾ Mnenje z dne 6. septembra 2001 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 151, 22.5.2001, str. 18.

⁽⁴⁾ UL L 178, 8.7.1988, str. 1. Uredba, spremenjena z Aktom o pristopu iz 1994.

- (10) Dogovor za uporabo aranžmaja je treba pojasniti na podlagi pridobljenih izkušenj in pri tem upoštevati razvoj mednarodnih finančnih trgov ter tehničnih možnosti in omejitev pri uporabi takih virov financiranja.
- (11) O odobritvi posojila ali ustreznega aranžmaja financiranja, njegovem povprečnem trajanju, o skupni višini in višini zaporednih obrokov odloča Svet. Značilnosti obrokov, trajanje in vrsta obrestne mere pa se določijo s skupnim sporazumom med državo članico upravičenko in Komisijo. Če Komisija zavzame stališče, da značilnosti posojila, ki ga želi država članica, pomenijo financiranje, ki ni združljivo s tehničnimi omejitvami, ki jih nalagajo trgi kapitala ali finančne institucije, mora biti sposobna predlagati nadomesten način financiranja.
- (12) Za financiranje posojil, odobrenih po tej uredbi, bi morala biti Komisija pooblaščenca za sklenitev pogodbe o najemu posojila na trgih kapitala ali pri finančnih institucijah v imenu Evropske skupnosti.
- (13) Aranžma za zagotavljanje finančne pomoči, ustanovljen z Uredbo (EGS) št. 1969/88, je treba ustrezno prilagoditi. Zaradi jasnosti je treba omenjeno uredbo nadomestiti.
- (14) Za sprejetje te uredbe, ki predvideva odobravanje posojil Skupnosti, ki se financirajo izključno s sredstvi, pridobljenimi na trgih kapitala, ne pa s sredstvi drugih držav članic, Pogodba ne določa drugih pristojnosti, kakor so določene v členu 308 –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Ustanovi se aranžma Skupnosti za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči, ki omogoča odobravanje posojil eni državi članici ali več, ki ima težave glede bilance tekočih plačil ali pretoka kapitala, ali pa obstaja nevarnost, da bi v tovrstne težave zašla. Samo države članice, ki še niso sprejele eura, lahko dobijo pomoč v okviru tega aranžmaja Skupnosti.

Terjatve iz posojil, ki se odobrijo državam članicam po tem aranžmaju, so načeloma omejene na 12 milijard EUR.

2. V ta namen ima Komisija v skladu z odločitvijo, ki jo sprejme Svet na podlagi člena 3 in po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom, pooblastilo, da v imenu Evropske skupnosti sklene pogodbo o najemu posojila na trgih kapitala ali pri finančnih institucijah.

Člen 2

Kadar država članica, ki še ni sprejela eura, predlaga uporabo sredstev za financiranje, ki izvirajo zunaj Skupnosti in za katere veljajo pogoji ekonomske politike, se mora najprej posvetovati s Komisijo in drugimi državami članicami, da med

drugim pregleda možnosti, ki so ji na razpolago v okviru aranžmaja Skupnosti za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči. Takšna posvetovanja potekajo v Ekonomsko-finančnem odboru v skladu s členom 119 Pogodbe.

Člen 3

1. Aranžma za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči lahko izvaja Svet na pobudo:

- (a) Komisije, ki deluje v skladu s členom 119 Pogodbe, v soglasju z državo članico, ki prosi za financiranje Skupnosti;
- (b) države članice, ki ima težave glede svoje bilance tekočih plačil ali pretoka kapitala, ali pa obstaja nevarnost, da bi v tovrstne težave zašla.

2. Svet po preučitvi razmer v državi članici, ki prosi za srednjeročno finančno pomoč, in programa za uravnoteženje plačilne bilance, ki je priložen vlogi, določi, praviloma med istim zasedanjem:

- (a) ali se odobri posojilo ali ustrezen finančni aranžma, njegovo višino in povprečno trajanje;
- (b) pogoje ekonomske politike, ki veljajo za srednjeročno finančno pomoč, za ponovno vzpostavitev ali zagotovitev trajnostne uravnoteženosti plačilne bilance;
- (c) tehnike izplačevanja posojila ali finančnega aranžmaja, ki se praviloma sprostijo ali črpa v zaporednih obrokih, vsak obrok pa se sprostijo na podlagi preveritve rezultatov, doseženih pri izvajanju programa glede na postavljene cilje.

Člen 4

Kadar se med trajanjem finančne pomoči uvedejo ali ponovno uvedejo omejitve pretoka kapitala v skladu s členom 120 Pogodbe, se pogoji in aranžma finančne pomoči ponovno pregledajo v skladu s členom 119 Pogodbe.

Člen 5

Komisija sprejme potrebne ukrepe za redno preverjanje, v sodelovanju z Ekonomsko-finančnim odborom, da je ekonomska politika države članice, prejemnice posojila Skupnosti, v skladu s programom za uravnoteženje plačilne bilance in z drugimi pogoji, ki jih določi Svet v skladu s členom 3. V ta namen država članica da Komisiji na razpolago vse potrebne informacije. Na podlagi ugotovitev pri takih preverjanjih Komisija, po prejemu mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, odloči o sprostivni nadaljnjih obrokov.

Svet odloči o prilagoditvah začetnih pogojev ekonomske politike.

Člen 6

Posojila, odobrena kot srednjeročna finančna pomoč, se lahko odobrijo kot konsolidacija podpore, ki jo da na razpolago Evropska centralna banka v okviru zelo kratkoročnega mehazma financiranja.

Člen 7

1. Posli zadolževanja in posojanja iz člena 1 se izvajajo v eurih. Pri tem se uporablja isti datum dospelja in za Skupnost ne pomeni nobene spremembe ročnosti, valutnega tveganja ali druge vrste poslovnega tveganja.

O značilnostih zaporednih obrokov, ki jih sprostí Skupnost v okviru aranžmaja za zagotavljanje finančne pomoči, se pogajata država članica in Komisija. Kadar Komisija zavzame stališče, da bi značilnosti, ki jih želi država članica, imele za posledico financiranje Skupnosti v nasprotju s tehničnimi omejitvami finančnih trgov ali financiranje, ki bi škodovalo ugledu Skupnosti kot posojilo-jemalke na teh istih trgih, ima pravico umakniti svoje soglasje in predlagati nadomestno rešitev.

Kadar država članica prejme posojilo, ki vsebuje klavzulo o predčasnem vračilu, in se odloči uporabiti to možnost, Komisija sprejme potrebne ukrepe.

2. Na zahtevo države članice dolžnice in kadar okoliščine dovoljujejo znižanje obrestne mere za posojilo, Komisija lahko refinancira celotno začetno posojilo ali njegov del ali prestrukturira pripadajoče finančne pogoje.

Refinanciranje ali prestrukturiranje se izvede v skladu s pogoji iz odstavka 1 in ne povzroči podaljšanja povprečnega trajanja zadolžitve ali zvišanja zneska neplačanega kapitala na datum refinanciranja ali prestrukturiranja.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 18. februarja 2002

3. Stroške, ki jih ima Skupnost pri sklepanju in izvajanju takšnih poslov, nosi država članica upravičenka.

4. Ekonomsko-finančni odbor je redno obveščen o stanju poslov iz prvega pododstavka odstavka 2.

Člen 8

Svet sprejema odločitve iz členov 3 in 5 s kvalificirano večino na predlog Komisije ter po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom.

Člen 9

Evropska centralna banka sprejme potrebne ukrepe za upravljanje posojil.

Sredstva se izplačajo samo za namene iz člena 1.

Člen 10

Vsake tri leta Svet na podlagi poročila Komisije in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora pregleda, ali ustanovljeni aranžma glede ureditve in zgornje meje, načeloma še vedno zadovoljuje potrebe, zaradi katerih je bil ustanovljen.

Člen 11

Uredba (EGS) št. 1969/88 se razveljavi.

Člen 12

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Za Svet

Predsednik

J. PIQUÉ I CAMPS